

ELS DINOSAURES

Contingut

Qui som?.....	2
Planificació	3
Metodologia	6
Implementació	8
Producte final	9
Avaluació	10
Programació	11
Annexos.....	13

Qui som?

L'Escola del Mar de Vilassar de Mar és una escola pública que va néixer fa 36 anys amb el creixement demogràfic del nostre poble. Té dues línies a tots els nivells educatius però, donat l'elevat nombre d'alumnat que tenim, el Departament ens ha triplicat 2 cursos. Aquest curs tenim 3 classes a tercer i a cinquè.

Els trets més significatius del nostre centre al llarg d'aquests anys han estat l'ús i la integració de les noves tecnologies com a eina de treball i aprenentatge amb el nostre alumnat. Disposem d'un entorn (hort escolar, arbres fruiters, patis interiors,...) que ens ha permès un apropament directe al medi natural, donar un valor remarcant a les àrees artístiques pel desenvolupament integral de l'alumnat, així com procurar aportar al nostre alumnat una atenció i tractament de la diversitat que pugui donar resposta a les seves necessitats.

Ens trobem en moment de canvi, en què gran part del claustre tenim interès en aprendre i incorporar noves formes de treball, metodologies diverses, canvis en l'avaluació... Som conscients que aquest canvi ha de sorgir entre nosaltres. Aquesta ha estat, doncs, una de les motivacions per seguir en la XCB.

És el segon any que som a la Xarxa de Competències Bàsiques. En el nostre cas, una tercera part del claustre forma part de l'equip impulsor. A l'escola hem acordat que, continuant l'experiència

del curs anterior, cada nivell realitzarà dos projectes anuals. En aquest document exposarem un dels projectes que portem a terme al Cicle Inicial.

Planificació

A l'escola, des d'Infantil fins a 2n de Primària, cada classe té un nom. En aquest cas, l'alumnat de segon espera amb ganes arribar a aquest curs per ser "Dinosaures". Les dues classes motivades, *a priori*, per aquesta temàtica, decideixen el producte final del projecte. Enguany, una classe va decidir representar una obra teatral i l'altra, una exposició-museu.

En aquest punt, vam iniciar el projecte amb les converses: "Què sabem dels dinosaures?", comprovant que allò que sabíem fos correcte i "Què volem saber dels dinosaures?". L'alumnat, a partir dels seus interessos i amb el guiatge de l'adult, va proposar l'organització, la seqüència d'activitats, metodologia... La base d'aquest projecte ha estat el treball cooperatiu, la metacognició i la coavaluació entre companys/es.

A partir de dos eixos basats en les preguntes dels alumnes es van definir activitats per definir i aconseguir el producte final. A continuació els desglossem especificant els continguts, els àmbits implicats i l'aprenentatge adquirit en cada eix:

Eix 1: Com eren els dinosaures? (mapa conceptual + pòster)

- *Què treballem?*
 - Classificació dels animals vertebrats.

- Característiques de cada grup (alimentació, reproducció, hàbitat)
 - Característiques particulars de cada dinosaure escollit (pes, alçada, longitud).
 - Instruments de mesura.
 - Comunicació i expressió oral davant del grup-classe.
- *Àmbits implicats*: àmbit matemàtic, lingüístic i coneixement del medi natural.
 - *Productes finals*: mapa conceptual dels 5 grups de vertebrats (col·lectiu) i pòsters (grups cooperatius).

Eix 2: Per què no existeixen els dinosaures ja? (text narratiu)

- *Què treballem?*
 - Text narratiu "Extinció dels dinosaures": presentació (marges, títol, grafia) i contingut (introducció, nus i desenllaç)
 - Coneixement i ús de les funcions bàsiques de la gravadora a la tauleta.
 - Característiques principals dels rèptils (hàbitat, reproducció, alimentació).
 - Expressió oral: entonació, pauses, dramatització.
- *Àmbits implicats*: àmbit lingüístic, coneixement del medi i digital.
- *Producte final*: text narratiu sobre l'extinció dels dinosaures.

A partir dels productes finals dels dos eixos es va elaborar l'escenificació dels aprenentatges adquirits sobre la vida dels dinosaures (extinció, hàbitat i característiques), proposta que havien tingut inicialment els alumnes.

Va suposar presa de decisions conjuntes, discrepàncies, nervis, alegries, molta motivació, petites frustracions quan les coses no sortien com volíem, recerca de solucions, ajut entre iguals, somriures, sentiments de pertinença al grup... Per una banda, teníem clar que suposaria temps i esforç; per l'altra, estàvem totalment convençuts que ho aconseguiríem. Els resultats han estat sorprenents.

L'alumnat ha estat protagonista actiu de tot el procés, els mestres teníem clars els continguts que ens ajudarien a assolir competències concretes de diferents àmbits.

Metodologia

El projecte es va dur a terme en grups cooperatius; aquests es van formar a partir dels seus interessos escollint un dinosaure. Era de les primeres vegades que treballaven amb aquesta metodologia, per tant, el mestre els guiava força. A cada grup existia un secretari que s'encarregava d'organitzar les tasques proposades. A cada sessió es concretaven unes fites perquè, més o menys, cada grup avancés paral·lelament. El projecte es va dur a terme durant el primer trimestre.

SEQÜÈNCIA D'ACTIVITATS:

- Conversa: Què sabem dels dinosaures? i comprovar si existeixen errors en els nostres coneixements previs a partir de vídeos, llibres, visita a la biblioteca...
- Creació del racó del projecte on els alumnes portaven materials diversos (llibres, revistes, audiovisuals, jocs, objectes d'interès, ninos...).
- Classificació dels animals a partir de fotografies i dibuixos analitzant les característiques de cadascun.
- Esbrinar els interessos per ampliar els seus coneixements, tenint en compte els productes finals.
- Formació de grups cooperatius per aprofundir en els dinosaures escollits.
- Organitzador gràfic dels textos narratius, esborrany i passar-ho a net. Gravar-ho.
- Organitzador gràfic dels textos expositius, esborrany i passar-ho a net.
- Exposició oral del pòster.

- Mesurar llargada i alçada dels dinosaures.
- Preparació de l'obra: vestuari, decoració i escenari.
- Realització de l'obra.
- Reflexions sobre què hem après en diverses sessions.

Perquè l'alumnat fos conscient dels passos seguits es van anar anotant a un lloc visible de l'aula. Al final de cada sessió es feia una posada en comú dels pros i contres del treball en equip, els dubtes i les propostes de cada grup cooperatiu. L'avaluació es feia a partir d'una rúbrica creada per l'alumnat on es concretaven els criteris per treballar adequadament en grup autoavaluant-se. També es va crear una altra rúbrica per a fer la coavaluació de l'exposició oral del pòster.

Reflexions: és un grup que ja havia treballat alguna vegada amb grups cooperatius, els cal un guiatge per part de l'adult. Almenys, en l'estructuració del procés. Les activitats d'autoavaluació, coavaluació i l'elaboració de rúbriques ha estat un punt positiu, s'ha vist una bona evolució des del principi del projecte fins al final. L'alumnat ha estat capaç de realitzar crítiques constructives.

Implementació

Com i a on s'obté la informació? Tot i que bona part de l'alumnat aporta molts coneixements previs (Què en sabem), cal tenir en compte que alguns d'ells poden ser erronis. Sovint es busca la informació allà on ells/es suggereixen: llibres, documentals, biblioteca, Internet, audiovisuals...

Com es relaciona la nova informació amb els coneixements previs? Bàsicament es busca la nova informació partint del que ja saben, és a dir, la base dels seus aprenentatges són els seus coneixements previs.

Com es relacionen i sistematitzen els resultats que van obtenint els alumnes per crear coneixement? Utilitzem molt el llenguatge oral, sovint fem associacions i relacions entre el que hem après amb allò que ja sabíem.

Com s'autoregulen els alumnes? En cada sessió de treball amb grups cooperatius hi ha certes fites a assolir, fites proposades tant per l'alumnat com el professorat. El fet de crear al propi procés d'aprenentatge provoca que ells/es mateixos/es s'autoregulin.

Com documenten els alumnes el propi procés de producció? En aquest cas, cada grup disposava d'un portafolis on recullien les respostes, fotos, dibuixos que anaven obtenint de les preguntes acordades amb antelació.

Reflexions: És molt enriquidor que l'alumnat sigui el protagonista de tot el procés d'ensenyament-aprenentatge, tant a nivell personal com grupal. Les reflexions que fan els propis alumnes són més argumentades, fonamentades i amb més criteri.

Producte final

Quin producte final han de fer els alumnes? En aquest vas escollir fer una obra de teatre per mostrar tot el que havien après amb la realització del mapa conceptual, el pòster i el text narratiu.

Els reptes són reals? El repte ha estat quelcom que podien realitzar ells/es, analitzant les pròpies dificultats i proposant solucions.

Com es comuniquen els resultats? Finalment es va comunicar a tota la comunitat educativa la publicació de l'obra teatral a través de notes dins l'escola (alumnes) i de la web (famílies).

Reflexions: És imprescindible que els resultats, és a dir, el producte final es publiqui. Això ha suposat per l'alumnat el reconeixement del seu esforç i dedicació.

Avaluació

Com avaluem la realització del projecte i el producte final? En aquest cas s'ha utilitzat l'observació directa i una rúbrica consensuada per tot el grup-classe.

Com intervenen els alumnes en la seva avaluació i valoració del projecte? A partir de l'autoavaluació oral i escrita que es fa en diverses sessions. També en la coavaluació entre grups. Cal destacar que, tant els objectius com els criteris d'avaluació són acordats i compartits entre mestre i alumnat.

Reflexions: Els instruments de més valor en aquest projecte han estat el registre fet per la mestra a partir de l'observació directa i les converses constants procurant que tot l'alumnat participés activament.

Programació:

Àmbit del coneixement del medi:

Dimensió món actual

- C1. Plantejar-se preguntes sobre els animals, utilitzar estratègies de cerca de dades i analitzar els resultats per trobar respostes.
- C4. Analitzar ecosistemes tenint en compte els factors socials i naturals que els configuren, per valorar les actuacions que els afecten.

Objectius d'aprenentatge:

- Explicar les principals característiques dels dinosaures, hàbitat, característiques físiques, alimentació, reproducció..
- Trobar quines característiques diferencials tenen dels altres animals: aus, peixos, rèptils, mamífers..

Àmbit lingüístic

Dimensió comunicació oral

- C2. Produir textos oral, en aquest cas expositiu, adequats a la situació comunicativa.
- C3. Interactuar oralment d'acord amb la situació comunicativa utilitzant estratègies conversacionals.

Dimensió expressió escrita

- C8. Planificar l'escrit d'acord amb la situació comunicativa i el destinatari.

- C9. Produir textos de tipologies diverses amb un lèxic i estructura que s'adeqüin al tipus de text, a les intencions i al destinatari.
- C10. Revisar el text per millorar-lo i tenir cura de la seva presentació formal en funció de la situació comunicativa.

Objectius d'aprenentatge:

- Expressar-se oralment de forma adequada.
- Saber exposar la informació.
- Comprendre les explicacions orals i escrites dels companys i els mestres.
- Identificar les parts del text narratiu.

Àmbit matemàtic

Dimensió Connexions

- C6. Establir relacions entre diferents conceptes, així com entre els diversos significats d'un mateix concepte.

Objectius d'aprenentatge:

- Ordenar utilitzant els nombres ordinals.
- Posar a la pràctica mesures no convencionals.
- Introduir les mesures de longitud: el centímetre i el metre.
- Estimar i realitzar mesures amb el regle.

Annexos

Podeu observar tot el procés i el producte final en aquest enllaç:

<https://agora.xtec.cat/ceip-escoladelmar/general/projecte-dels-dinosaures-a-2n/>

